

COP 21: priorités du mouvement Nord-Sud - Stakeholder's meeting du 19 novembre 2015

Les organisations Nord-Sud, Oxfam, CNCD-11.11.11. et 11.11.11 soutiennent les recommandations de la Plateforme Justice Climatique en vue de la Conférence Climat de Paris (COP21). Le mouvement Nord-Sud insiste en particulier sur l'importance de :

1. Parvenir à un accord intra-belge avant la Conférence de Paris

La Belgique et ses représentants ne peuvent être crédibles durant les négociations portant sur la période post-2020 tant qu'il n'y a pas d'accord de répartition intra belge pour les objectifs climatiques 2020. Les quatre gouvernements doivent, **avant la Conférence de Paris**, parvenir à un accord ambitieux sur les 4 points de discussion qui sont sur la table des négociations : les objectifs de réductions d'émissions et d'énergie renouvelable, l'affectation des revenus ETS et la **contribution nationale au financement climat internationaux**.

2. De considérer la justice climatique comme un élément central du nouvel accord

L'accord de Paris ne devra pas seulement être ambitieux, contraignant et universel. Il devra également reconnaître que :

- Seul, un **réchauffement de maximum 1,5°C** est un objectif véritablement **juste**;
- tous les pays n'ont pas la même **responsabilité** concernant le changement climatique;
- les **pays les plus vulnérables** doivent être soutenus en priorité face aux défis climatiques;
- les **fausses solutions, qui présentent une menace pour le développement** (par exemple lorsque celles-ci conduisent à des accaparements de terres et diminuent l'accès des populations locales aux ressources naturelles), doivent être évitées;
- la lutte contre les changements climatiques comprend 3 piliers : **l'atténuation, l'adaptation et les pertes & préjudices**.

3. Prévoir des financements climat adéquats

Le financement climat international sera l'une des clés du succès à Paris. Des engagements financiers plus transparents et prévisibles, ce sont les conditions posées par les pays en développement pour décider s'ils veulent, et surtout s'ils peuvent prendre part à l'accord.

- Paris doit **clarifier les montants dus année par année** pour la période 2016–2020, de manière à atteindre minimum 100 milliard de dollars d'ici 2020.
- Comme les coûts réels de l'atténuation, de l'adaptation et des « pertes & préjudices » sont beaucoup plus importants dans les pays en développement, les 100 milliards de dollars promis doivent être **100% publics**.
- Un équilibre **entre le financement de l'atténuation et de l'adaptation** doit être assuré en définissant un objectif spécifique **pour le financement de l'adaptation**.
- Paris doit préciser quels seront les financements climat pour **la période post-2020**.
- L'accord de Paris doit mentionner explicitement le recours à des **financements innovants**¹ pour le financement climat international.
- L'accord de Paris doit clarifier la **méthodologie** qui sera adoptée pour calculer le financement climat.

Et en Belgique :

- Si l'on considère la trajectoire de la période Fast start à 2020, notre pays doit s'engager à une contribution financière de 200 millions d'euros pour l'année 2015,
- La Belgique doit, aussi vite que possible, prévoir une trajectoire pour les financements climat **2016-2020** conduisant à un montant de **500 millions d'euros** en 2020.
- Ces contributions doivent être **additionnelles** aux autres budgets de la coopération au développement. Cela signifie que ces montants ne peuvent être enregistrés comme APD qu'à la condition que les budgets de l'APD augmentent des mêmes montants, -- ce qui n'est absolument pas le cas, aujourd'hui, en Belgique.
- La Belgique doit investir **100% des recettes ETS** dans la politique climatique, et allouer au moins 50% de celles-ci dans le financement climat international.

4. Renforcer l'alliance entre l'Europe et les pays en développement

Durant les négociations climatiques à Durban, l'UE et les PVDs se sont alliés pour renforcer leurs agendas. Une nouvelle « alliance Durban » à Paris pourrait contribuer à plus de justice climatique.

¹ Par exemple, une taxe carbone, une taxe sur les transactions financières (TTF), un fonds de réserve ETS au niveau européen, une taxation du transport aérien et maritime, des taxes sur les tickets d'avion, etc.....

COP 21: prioriteiten van de Noord-Zuidbeweging - Stakeholdersmeeting 19 november 2015

De Noord-Zuid organisaties Oxfam, CNCD-11.11.11 en 11.11.11 sluiten zich in de eerste plaats aan bij de algemene aanbevelingen van het Platform Klimaatrechtvaardigheid voor COP21. Daarnaast vragen wij om volgende aanbevelingen in acht te nemen:

1. Kom tot een Belgisch akkoord voor de conferentie in Parijs

België en haar vertegenwoordigers kunnen geen geloofwaardige rol spelen in de onderhandelingen over de periode na 2020 zo lang er geen intern akkoord is over de burden sharing van de klimaatdoelstellingen voor 2020. De vier regeringen moeten daarom zo snel mogelijk en **ten laatste voor Parijs** tot een ambitieus akkoord komen over de vier discussiepunten die op tafel liggen, met name de emissiereductiedoelstellingen, hernieuwbare energie, de verdeling van de ETS-inkomsten **én de nationale bijdragen aan de klimaatfinanciering**.

2. Streef naar een akkoord dat klimaatrechtvaardigheid centraal stelt

Het akkoord van Parijs moet niet alleen **ambitueus, bindend en universeel** zijn, het moet ook erkennen:

- dat **een maximale opwarming van 1,5°C** de enige rechtvaardige doelstelling kan zijn;
- dat niet alle landen dezelfde **verantwoordelijkheid** dragen voor klimaatverandering;
- dat **de meest kwetsbare landen** moeten bijgestaan worden in hun klimaatuitdagingen;
- dat **valse oplossingen, die een bedreiging vormen voor ontwikkeling** omdat ze bijvoorbeeld landroof toelaten en de toegang natuurlijke rijkdommen inperken, moet vermeden worden;
- dat de strijd tegen klimaatverandering drie pijlers omvat: **mitigatie, adaptatie en loss and damage**.

3. Voorzie voldoende klimaatfinanciering

Internationale klimaatfinanciering is de sleutel voor succes in Parijs. Zekerheid en duidelijkheid over de beloofde bedragen zal bepalen of ontwikkelingslanden willen en vooral kunnen meestappen in een ambitieus akkoord.

- Parijs moet duidelijkheid scheppen over de **concrete bedragen per jaar** in de periode 2016-2020, **een groeipad** dat moet landen op minimum 100 miljard dollar.
- Aangezien de eigenlijke kosten van mitigatie, adaptatie en *loss and damage* in de ontwikkelingslanden veel hoger liggen, moet de beloofde 100 miljard dollar voor **100% uit publieke financiering** bestaan.
- De **balans tussen financiering voor mitigatie en adaptatie** moet verzekerd worden met een expliciet **financieringsdoel voor adaptatie**.
- Parijs moet duidelijkheid scheppen over de klimaatfinanciering in **de periode na 2020**.
- Het akkoord van Parijs moet duidelijk verwijzen naar het belang van **innovatieve financieringsbronnen**² voor de internationale klimaatfinanciering.
- Parijs moet duidelijkheid scheppen over de **methodologie** waarmee klimaatfinanciering geteld moet worden.

Ook België heeft hierin een belangrijke rol:

- België moet, gebaseerd op een lineair groeipad van de fast start periode tot het jaar 2020, zich engageren tot een bijdrage van **200 miljoen euro** in het jaar 2015.
- België moet zo snel mogelijk voorzien in een concreet **groeipad voor de periode 2016-2020**, dat moet landen op **500 miljoen euro** vanaf 2020.
- Deze bedragen moeten **additioneel** zijn aan de beloofde bedragen voor ontwikkelingssamenwerking. Concreet betekent dit dat deze bedragen enkel geteld kunnen worden als ODA en klimaatfinanciering indien **de totale ODA minstens in dezelfde mate stijgt als het aandeel klimaatfinanciering** erin. Dat is voor België nu niet het geval.
- België moet **100% van de ETS-inkomsten** investeren in klimaatbeleid, waarvan **minstens 50%** voor de internationale klimaatfinanciering.

4. Ijver voor een alliantie tussen Europa en de ontwikkelingslanden

Tijdens de klimaatonderhandelingen in Durban was een soortgelijke alliantie zeer doeltreffend om de onderhandelingspositie van beide partners te versterken. Een nieuwe 'Durban alliantie' in Parijs kan bijgevolg de klimaatrechtvaardigheid ten goede komen.

² Enkele voorbeelden zijn een koolstof taks, een financiële transactietaks (FTT), een ETS-reserve op EU niveau, een heffing op internationale luchtvaart en maritiem transport en een taks op vliegtuigtickets.